

Sözleşme gereği yapılan ödemelerin taşeron firmanın cari hesabından tahsil edilmesinin vergi mevzuatı açısından durumu ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2078
Tarih	22.11.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2078

22/11/2011

Konu : Sözleşme gereği yapılan ödemelerin taşeron firmanın cari hesabından tahsil edilmesinin vergi mevzuatı açısından durumu ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, yaptığınız işin belli bölümlerinde taşeron firmaları çalıştırdığınız, elektrik ve su giderlerinizin, verilen zararların tazmin edilmesinin veya taşeron firmanın işçilerine yapılan ödemelerin Şirketiniz tarafından gerçekleştirildiği ve taşeron firmalarla yaptığınız sözleşme gereği yaptığınız bu ödemeleri firmaların cari hesabından tahsil ettiğiniz ve taşeron firmadan aldığınız tahsilat makbuzuyla belgelendirdiğiniz belirtilerek, konuya ilişkin tevsik zorunluluğu ve belge düzeni hususlarındaki Başkanlığımız görüşleri sorulmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 227'nci maddesinde; "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un 229'uncu maddesinde, faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu, 231'inci maddesinin beşinci fıkrasında ise faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanun'un 232'nci maddesinde; tüccarların sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 320 Seri No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "3. Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı, İşlem Tutarı ve Başlangıç Tarihi" başlıklı bölümünde;

"...

Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak zorunda olan çiftçiler, serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden (Türkiye'de mukim olmayan yabancılar hariç) mal veya hizmet bedeli olarak yapacakları 5.000.000.000.- (332 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 8000.- TL olarak düzenlenmiştir.) Türk Lirasını aşan tahsilat ve ödemelerinin 01/08/2003 tarihinden itibaren banka veya özel finans kurumları aracılığıyla yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsiki zorunludur. Tespit edilen tutarın altında kalan tahsilat veya ödemelerin banka veya özel finans kurumları aracılığıyla yapılması ihtiyaridir.

Tespit edilen tutarı aşan avansların da banka veya özel finans kurumlarınca düzenlenen belgelerle tevsiki zorunludur.

Tespit edilen tutarın üzerinde kalan işlemlerin tevsik zorunluluğundan kaçınmak amacıyla parçalara ayrılması kabul edilmeyecek, aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemler tek bir ödeme veya tahsilat kabul edilecektir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

324 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde ise işletmelerin kendi ortakları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerle olan ve herhangi bir ticari içeriği olmayan nakit hareketlerinde işlem tutarı 10.000.000.000 (332 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 8.000.- TL olarak düzenlenmiştir.) Türk Lirasını aşıyor ise bunlar da tevsik kapsamında olacağından, tahsilat ve ödemelerin banka, özel finans kurumları veya PTT aracılığıyla yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Bu itibarla, mal ve hizmet tutarının 8.000 TL'yi geçtiği durumlarda, 8.000 TL'yi aşan mal ve hizmet bedeli farklı dönemlerde parça parça ödense dahi, ödemelerin banka, özel finans kurumları veya PTT aracılığıyla yapılması zorunlu olup, cari hesapların karşılıklı olarak mahsuplaşma yoluyla kapatıldığı durumlarda işlemler ticari nitelikli olduğundan ve herhangi bir nakit akışından söz edilemeyeceğinden, ödemelerin banka, özel finans kurumları veya PTT aracılığıyla yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak cari hesap mahsuplaşması sonucu ortaya çıkan artı veya eksi bakiyenin belirtilen haddi aşması durumunda ödemelerin bu kurumlar aracı kılınarak yapılması zorunludur.

Diğer taraftan, tahsilat makbuzu Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenmiş bir belge olmadığından, Şirketinizin taşeron firmanın cari hesabından tahsil ettiği elektrik ve su giderleri ile taşeronların Şirketinize vermiş oldukları zararlardan dolayı yapılan tahsilat için taşeron firmaya yedi gün içerisinde fatura düzenlemesi gerekmekte olup Şirketinizce taşeron adına yapılan işçi ödemeleri sebebiyle tarafınızca Vergi Usul Kanunu'na göre belge düzenlenmesi söz konusu olmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026